

Meslek Seçimi

Meslek seçimi yaparken nelere dikkat etmeliyim ?

**Kendimi Tanıyor muyum ?
İlgilerim Neler ?**

**Yeteneklerim Neler?
Gelecekte Kendimi Neler
Yaparken Düşünüyorum?**

**Meslekler Hakkında
Araştırma Yaptım mı ?**

**Mesleklerin Çalışma
Şartları Neler?**

**Mesleklerin Çalışma
Şartları ile İlgili ve
Yeteneklerim Benzeşiyor
mu ?**

**Çalışma Hayatındaki
Beklentilerim Neler ?**

Yeteneklerin Farkedilmesi

Yetenek: Öğrenme gücü, belli bir eğitimden yararlanabilme gücüdür. Yetenek doğuştan getirilen özelliklerin eğitim ve çevre etkisi ile geliştirilmiş kısmını ifade eder.

Çalışma hayatında çeşitli yetenekleri farklı düzeylerde gerektiren pek çok meslekler vardır. Bir kimse bir mesleği ya da ona hazırlayan bir eğitim programı seçerken hangi yetenek türüne ne derece sahip olduğunu düşünmeli ve en çok sahip olduğu yeteneği kullanabileceği çalışma alanını araştırmalıdır.

Genel Akademik Yetenek; sözel yetenek, sayısal yetenek ve şekil-uzay ilişkileri yeteneği olmak üzere üç tür yeteneği içeren bir kavramdır.

1.a) **Sözel Yetenek:** Sözcüklerle ifade edilmiş kavramları öğrenebilme, sorunları algılayıp çözebilme ve düşünceleri doğru, açık bir biçimde anlatabilme gücünü ifade eder. Sözel yetenek sosyal bilimlerde (Tarih, Coğrafya, Felsefe, Edebiyat, Sosyoloji, Psikoloji, Hukuk, Dil Bilimi, Halkla İlişkiler, Basın-yayın gibi) alanlarda gerekmektedir.

b) Sayısal Yetenek: Sayılarla ifade edilen problemleri çözebilme, sayısal kavramları daha çabuk öğrenebilme ve sayılarla akıl yürütebilme gücünü gösterir. Bütün temel bilimlerde (Fizik, Kimya, Biyoloji, Matematik, Astronomi gibi) aynı zamanda Tıp, Veterinerlik gibi sağlık bilimleri ve mühendislik alanında başarı için gerekli bir yetenektir.

c) Şekil-Uzay İlişkileri Yeteneği: Şekiller arasındaki benzerlik ve farklılıkları şekillerdeki değişimin temelindeki ilkeyi algılayabilme, düzlem üzerinde çizilmiş bir cismi üç boyutlu görebilme gücünü ifade eder. bu yetenek İnşaat, Makine, Harita Mühendisliği, Mimarlık, Diş Hekimliği, Ressamlık, Heykeltıraşlık gibi alanlarda başarı için gereklidir.

İlgiler

Bir kimse kısıtlayıcı koşullar altında dahi o işi tekrar tekrar yapma isteği duyabilir. Kısaca herhangi bir zorlama altında olmadığı ya da kendisine bir ödül vaat edilmediği halde bir kimse kendiliğinden bazı faaliyetlere giriyor ve bundan doyum sağlıyorsa bu kimsenin o tür faaliyetlere karşı ilgisi olduğu söylenebilir.

Bir kimsenin ilgi duyduğu bir faaliyet alanı genellikle onun yetenekli olduğu bir alandır. İnsan ancak yetenekli olduğu alanda başarılı çalışmalar yapabilir. Başarıyı etkileyen birçok faktör olabilir.

BELLİ BAŞLI İLGİ ALANLARI

Temel Bilim(Tıp, Veterinerlik, Mühendislik gibi uygulamalı alanlar). **Sosyal Bilim** (Hukuk, Siyaset Bilimi, Sosyoloji, Tarih, Psikoloji, İlahiyat gibi alanlar). **Mekanik İlgi** (Makine, Elektrik-Elektronik Mühendisliği, Bilgisayar Mühendisliği, Gemi İnşaatı, Uçak Mühendisliği, Tekstil Mühendisliği, Teknik Eğitim Fakültesi gibi alanlar). **İkna** (Yazarlık, Gazetecilik, Diplomatlık, Yöneticilik, İşletmecilik, Din Görevlisi, Öğretmenlik, Avukatlık, Halkla İlişkiler, Sigortacılık, sinema-TV gibi). **Ticaret.** **Edebiyat** (Edebiyat, Diller (Filoloji), Basın-Yayın, Gazetecilik, Yazarlık, Şairlik ve benzeri.). **Güzel Sanatlar. Müzik. Sosyal Yardım**(Tıp, Psikoloji, Sosyal Hizmetler, Hemşirelik, Psikolojik Danışmanlık, Özel Eğitim Öğretmenliği gibi)

Meslek Seçerken Cevap Aranacak Sorular

Seçilmesi düşünülen alan, ilgilere ve yeteneklere uygun mu?

Lise alanları ile yükseköğretim programları arasındaki ilişki biliniyor mu?

Öğrencinin hangi alanda daha başarılı olduğu biliniyor mu?

Mesleğin tehlikeli yanı var mı?

Gerekli olan eğitim dönemi ne kadar?

Okul sonrası özel bir hazırlık gerekiyor mu?

Mesleğin yaş, cinsiyet, boy, kilo ve dış görünüşle ilgili belli şartları var mı?

Mesleğe giriş-emekli olma koşulları neler?

Sosyal güvenliği var mı?

Meslekte ilerleme hangi koşullara bağlı?

Bu meslekten başka mesleklere geçiş yapılabilir mi?

Mesleği yapanlar için mesleğin en olumsuz ve en cazip tarafları neler?

Mesleğin toplumdaki yeri ve saygınlığı nedir?

Seçilecek mesleğe olan talep ne durumda?

Bölgeye veya mevsime göre gereklilik gösteriyor mu?

İş bulmak kolay mı?

Bu mesleğe duyulan ihtiyacın azalması veya artması söz konusu mu?

Kamu ve özel sektörde iş bulunabileceği gibi serbest çalışma imkanı da verebiliyor mu?

MESLEK SEÇME SÜRECİ

Kişisel ve sosyal özelliklerimiz, içinde bulunduğumuz ülkenin politik ve ekonomik yapısı, eğitim sistemi, iş bulma olanakları ve bunlarla birlikte şans faktörü de meslek seçimimizde oldukça etkilidir. Meslek seçme sürecini dört aşamada yapmak etkilidir;

☒ **Kendimizi tanıma: Kişisel özelliklerimizi, yeteneklerimizi, ilgilerimizi, değerlerimizi tanımalıyız.**

☒ **Çevremizi tanıma: Aile ve yaşanılan ortamdaki eğitim ve iş olanaklarını bilmek, çevremizdeki olanakların neler olduğunu bilmek, ülkemizin meslek seçme ile ilgili politikasını da bilmemiz gerekmektedir.**

☒ **Karar verme: Kendimizi ve çevremizdeki olanakları dikkate alarak uygun olabilecek meslekleri belirleyip, bu mesleklerle ilgili istenen ya da istenmeyen durumları karşılaştırarak uygun olabilecek meslek grubuna karar vermemiz gerekmektedir.**

☒ **Harekete geçme: Kişi seçtiği mesleği edinebilmek için kendisine bir takım hedefler koymalıdır. Belirlediği hedefe ulaşmak için eğitsel ve mesleki açıdan planlar yapmalıdır. Daha sonra da bu planları hayata geçirmek için harekete geçmelidir**

Keçiören Bilim Sanat Merkezi
Psikolojik Danışma Rehberlik Birimi
iletişim: 03125148145

 Keçiören Bilim ve Sanat Merkezi
 Keçiören Bilsem
 @keciorenbilsem
 @keciorenbilsem
 keciorenbilsem.meb.k12.tr

KAYNAKÇA:
ÖRGM /MEB Dokümanlar
İnternet kaynaklarından: Örnek
Broşürler -Örnek Bültenler,